

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKA POLSKIEGO DLA KL. 5

Wymagania				
dopuszczający	dostateczny	dobry	Bardzo dobry	celujący
I KSZTAŁCENIE LITERACKIE I KULTUROWE.				
UCZEŃ:				
- wypowiada się na temat elementów świata przedstawionego w utworze, - dostrzega obrazy poetyckie w utworach o nieskomplikowanej strukturze semantycznej, - rozpoznaje fikcję literacką, - wymienia prawdopodobne (realistyczne) elementy świata przedstawionego, - rozpoznaje czytany utwór jako <i>baśń, mit, legendę, powieść detektywistyczną i przygodową</i>, - rozpoznaje w utworze: <i>epitet, porównanie, przenośnia, uosobienie, ożywienie, wyraz dźwiękonaśladowczy, apostrofa</i> - wskazuje tytuł, podtytuł utworu, - wskazuje punkt kulminacyjny w opowiadaniu, - rozpoznaje wers, strofę i refren - wskazuje rymy w wierszu, - wyodrębnia wydarzenia fabuły i ustala ich kolejność, - nazywa, czym jest dialog, wyszukuje wypowiedzi bohaterów w tekście, - charakteryzuje podmiot liryczny, narratora, bohatera literackiego w czytanych utworach,	- omawia wybrane elementy świata przedstawionego utworu, - wypowiada się na temat obrazów poetyckich w wierszach, - odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości, - wymienia nieprawdopodobne (fantastyczne) elementy świata przedstawionego, - wskazuje cechy gatunkowe baśni, mitu, legendy, - rozpoznaje w tekście niektóre epitety, porównania, przenośnie (w tym uosobienie i ożywienie), wyrazy dźwiękonaśladowcze, apostrofy, - nadaje tytuły, podtytuł wybranym częściom utworu, - omawia budowę wiersza, - omawia wydarzenia fabuły, - odróżnia dialog od monologu i rozpoznaje ich funkcje w utworze, - omawia cechy bohatera, narratora, podmiotu lirycznego, - odróżnia narratora pierwszoosobowego od narratora trzecioosobowego, - określa cechy bohaterów różnych typów, - omawia tematykę utworu, - wskazuje i omawia wątek główny i wątki poboczne, - opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi tekstów literackich,	- porównuje wybrane elementy świata przedstawionego w różnych utworach, - analizuje i interpretuje obrazy poetyckie w czytanych utworach, - odróżnia fikcję od rzeczywistości, - wypowiada się na temat fantastyki w baśniach, mitach i legendach, - wymienia cechy charakterystyczne różnych gatunków literackich, - omawia funkcję mitów i legend, - wskazuje w tekście literackim epitety, porównania, przenośnie (w tym uosobienia i ożywienia), wyrazy dźwiękonaśladowcze, apostrofy, - dostrzega funkcję tytułu, podtytułu, jako elementu konstrukcyjnego utworu, - określa wers, strofę, refren, rymy jako elementy rytmizujące wypowiedź, - ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność, - porównuje wypowiedzi bohaterów i narratora, - określa motywy działania bohatera, - określa stosunek narratora do wybranych elementów świata przedstawionego utworu,	- wykorzystuje wiedzę na temat świata przedstawionego podczas analizy tekstów literackich, - analizuje rolę środków językowych w tworzeniu obrazów poetyckich, - określa rolę autora tekstu w kreowaniu fikcji literackiej, - wypowiada się na temat elementów fantastycznych w utworach współczesnych, - wskazuje różnice między elementami świata przedstawionego mitu, legendy, baśni, - wykorzystuje wiedzę o cechach gatunkowych utworów w ich analizie i interpretacji, - objaśnia funkcje językowych środków stylistycznych w czytanych utworach, - analizuje wpływ tytułu, podtytułu na interpretację tekstu, - omawia budowę wiersza, - stosuje bogate słownictwo, - omawia sposób zapisu dialogu w tekście, - charakteryzuje bohatera, podmiot liryczny i narratora w czytanych utworach, - wykorzystuje funkcjonalnie wiedzę o narracji pierwszoosobowej i trzecioosobowej,	- interpretuje teksty poetyckie na poziomie metaforycznym, - analizuje utwory i odwołuje się do różnych kontekstów literackich i kulturowych, - dostrzega symboliczne treści w utworach literackich i plastycznych, - stawia pytania problemowe w odniesieniu do odbieranych tekstów, - dostrzega i objaśnia związki między warstwą językową, brzmieniową a semantyczną utworów poetyckich, - komentuje zachowania bohaterów, uwzględniając przy tym motywy ich działania oraz kontekst sytuacyjny, - wykorzystuje posiadaną wiedzę i umiejętności w sytuacjach problemowych dotyczących odbioru tekstów kultury, - wyraża opinie na temat tekstów literackich i innych tekstów kultury, trafnie dobierając argumenty na poparcie swojego stanowiska, - ma szerokie kompetencje w zakresie odbioru różnych tekstów kultury.

•rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową, •rozróżnia typy bohaterów w tekście, •określa tematykę utworu, •rozpoznaje, że w utworze literackim występuje wątek główny i wątki poboczne, •nazywa swoje reakcje czytelnicze, •odbiera teksty literackie na poziomie dosłownym, •wypowiada się na temat sytuacji bohaterów literackich, •wypowiada się na temat wybranych zagadnień i znaczeń utworu, •interpretuje teksty, •wypowiada się na temat postaci literackiej określa wartości ważne dla bohatera, •posługuje się pojęciami: dobro – zło, przyjaźń – wrogość, prawda – kłamstwo, pokój – wojna w odniesieniu do treści omawianych utworów, •rozpoznaje tekst literacki i publicystyczny, •wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost, •określa temat utworu, •wskazuje, czym jest przesłanie w odniesieniu do legendy i mitu, •dostrzega relacje między następującymi częściami wypowiedzi: tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie, akapit, •wydobywa z tekstu wskazane informacje, •wskazuje określenia opisujące i oceniające,	•nazywa proste przerośne znaczenia w tekstach, •przedstawia własne rozumienie utworu, •wyraża opinię na temat bohaterów i zdarzeń, •rozróżnia pozytywne i negatywne zachowania bohaterów literackich, •rozpoznaje tekst informacyjny, •odczytuje informacje wyrażone wprost, •wyciąga wnioski z tekstu, •odczytuje znaczenie niektórych legend i mitów, •wyodrębnia w tekście elementy kompozycyjne (wstęp, rozwinięcie, zakończenie, akapit), •przyporządkowuje informacje z tekstu, •odróżnia określenia opisujące od oceniających, •wskazuje cechy charakterystyczne komiksu, •rozpoznaje różne teksty kultury, •wskazuje środki artystycznego wyrazu charakterystyczne dla literatury, filmu, teatru, •omawia, czym jest adaptacja utworu literackiego, •wskazuje różnice między tekstem literackim, a jego adaptacją, •porównuje treści tekstów kultury z rzeczywistością znaną mu z własnego doświadczenia, •dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, •odbiera filmy, spektakle teatralne, - zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży.	• wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach oraz określa wartości ważne dla bohatera, •objaśnia funkcję narracji pierwszoosobowej i trzecioosobowej, •prezentuje swój pogląd na temat bohatera głównego, •określa problematykę utworu, • wykorzystuje wiadomości na temat wątku głównego i pobocznego w utworze, •opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi tekstów kultury, •odczytuje przerośne sensy utworów, •uzasadnia swoje rozumienie utworu, •wykorzystuje w interpretacji tekstów znajomość innych utworów literackich, •ocenia bohatera literackiego, •zestawia wartości i ich przeciwieństwa w utworach na zasadzie kontrastu, •odróżnia tekst publicystyczny od literackiego, •dostrzega w tekście treści wyrażone wprost i pośrednio, •określa główną myśl tekstu, •odczytuje przesłania legend i mitów, •określa funkcję wstępu, rozwinięcia, zakończenia, •odróżnia informacje ważne od drugorzędnych, •odróżnia fakt od opinii, • wykorzystuje wiedzę o wyznacznikach komiksu do jego odbioru,	•posługuje się argumentami, wyrażając swój stosunek do postaci głównej w utworze, •omawia problematykę utworu, •wskazuje i omawia wątek główny i wątki poboczne, •nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst, • wykorzystuje wiedzę do objaśnienia przerośnych znaczeń w tekstach, • używa różnych środków językowych do uzasadnienia swojego rozumienia utworu, •wykorzystuje w interpretacji tekstów wiedzę o różnych tekstach kultury, •posługuje się argumentami, wyrażając swój stosunek do bohaterów i sytuacji, •odczytuje wartości i antywartości wpisane w teksty kultury, • identyfikuje tekst literacki, informacyjny, publicystyczny, •odczytuje treści wyrażone wprost i pośrednio, •analizuje i interpretuje główną myśl tekstu, •formułuje samodzielnie przesłanie legendy i mitu, •omawia relacje między częściami wypowiedzi, •odróżnia zawarte w tekście informacje od drugorzędnych, •charakteryzuje komiks jako tekst kultury, •objaśnia swoistość tekstów kultury przynależnych do literatury, teatru, filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych,
---	--	---	--

• rozpoznaje czytany utwór jako komiks, • odróżnia dzieło literackie od filmu i spektaklu teatralnego, • posługuje się terminami: <i>kostium, rekwizyty, dekoracja</i> w kontekście widowiska teatralnego, • wyodrębnia elementy składające się na film (np. reżyser, gra aktorska), • omawia, czym jest adaptacja utworu literackiego, • wypowiada się na temat treści tekstów kultury, • dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny (np. rysunek, drama, spektakl teatralny), • odbiera filmy, spektakle teatralne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży,		• wskazuje elementy charakterystyczne przekazów audiowizualnych, np. filmu, • wyodrębnia różne elementy składające się na widowisko teatralne, • wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją, • komentuje treści tekstów kultury w odniesieniu do własnego doświadczenia, • dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, • wykorzystuje wiedzę na temat tekstów kultury, odbierając filmy, spektakle teatralne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży.	• wyodrębnia elementy składające się na film, • wskazuje różnice pomiędzy tekstem literackim a jego adaptacją, • odbiera tekst kultury jako źródło wzbogacania własnych doświadczeń, • dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, • odbiera filmy, spektakle teatralne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży.	
---	--	--	---	--

II KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE.

UCZEŃ:

• rozpoznaje w wypowiedziach rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki, przysłówki oraz niektóre liczebniki i przyimki, • rozpoznaje odmienne części mowy, • rozpoznaje formy bezokolicznika, • rozpoznaje w tekście formy przypadków, liczby, osoby, czasu, rodzaju gramatycznego odpowiednio: rzeczownika, czasownika, • wyszukuje i wskazuje w tekście czasowniki w stronie czynnej i w stronie biernej,	• rozpoznaje w tekście liczebniki oraz przyimki, • rozpoznaje nieodmienne części mowy, • dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi, • rozpoznaje w tekście formy przypadków, liczby, rodzaju gramatycznego odpowiednio: przymiotnika i liczebnika, • przekształca konstrukcję strony czynnej i biernej czasownika i odwrotnie, • przestrzega poprawności gramatycznej wyrazów odmiannych, tworząc wypowiedzi	• wskazuje różnice między różnymi częściami mowy, • odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych, • wskazuje funkcję bezokolicznika, • stosuje różne formy przypadków, liczby, rodzaju gramatycznego odpowiednio przymiotnika i liczebnika, • stosuje formy strony czynnej i biernej czasownika, • stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiannych, • uwzględnia w wypowiedziach różne natężenie cech i właściwości,	• określa funkcje różnych części mowy w wypowiedzeniu, • wykorzystuje wiedzę o odmianach i nieodmiennych częściach mowy, • wykorzystuje wiedzę o osobowych i nieosobowych formach czasownika w wypowiedziach, • określa funkcje różnych form gramatycznych odmiannych części mowy w wypowiedzeniu, • używa form strony biernej i czynnej czasownika dla uzyskania jednoznaczności treści wypowiedzi,	• wykorzystuje wiedzę i umiejętności językowe w zakresie słownictwa, składni, fleksji i fonetyki, • wykorzystuje wiedzę na temat budowy wypowiedzi i budowy tekstu w wypowiedziach ustnych i pisemnych, • wykorzystuje werbalne i niewerbalne środki wyrazu, • wykorzystuje wiedzę o języku jako narzędziu skutecznej komunikacji, • przestrzega zasad poprawności językowej oraz zasad etykiety językowej w każdej sytuacji komunikacyjnej,
---	--	--	--	--

• przestrzega poprawności gramatycznej wyrazów odmiennych, • używa przymiotników i przysłówków we właściwych kontekstach, • nazywa, czym jest podmiot, orzeczenie, przydawka, dopełnienie, okolicznik, • rozpoznaje wypowiedzenia oznajmujące, pytające i rozkazujące, • odróżnia zdanie pojedyncze od złożonego, • przekształca zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie, • rozpoznaje wersję mówioną i pisaną języka, • omawia, w jakich sytuacjach używa się oficjalnej, a w jakich nieoficjalnej odmiany polszczyzny, • nazywa dosłowne i proste przenośne znaczenia wyrazów w wypowiedzi, • definiuje, czym jest związek frazeologiczny, • tworzy wypowiedzi wyrażające różne intencje, • używa ze zrozumieniem pojęć synonim, wyraz bliskoznaczny, • tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, • identyfikuje tekst jako komunikat, • identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi, posługuje się nimi w odniesieniu do różnych sytuacji codziennych, • określa sytuację komunikacyjną	o nieskomplikowanej strukturze językowej, • określa funkcję przymiotników i przysłówków, • rozpoznaje podmiot, orzeczenie, przydawkę, dopełnienie i okolicznik w zdaniu, • używa celowo wypowiedzeń oznajmujących, pytających i rozkazujących, • rozpoznaje w tekście, zdanie pojedyncze i złożone, odróżnia zdanie i wypowiedzenie bez osobowej formy czasownika, • przekształca konstrukcje składniowe – zdania w równoważniki zdań i odwrotnie, • objaśnia, czym się różni wersja mówiona języka od wersji pisanej, • posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny, • odróżnia znaczenia dosłowne wyrazów od znaczeń przenośnych, • stosuje różne typy wypowiedzeń (oznajmujące, pytające, rozkazujące) w zależności od zamierzonego celu wypowiedzi, • identyfikuje, że formy fleksyjne wyrazów nie są ich synonimami, • rozpoznaje, że treść tworzonych zdań powinna nawiązywać do wcześniejszych części tekstu, • identyfikuje tekst jako komunikat, • identyfikuje nadawcę wypowiedzi w opowiadaniach, powieściach, baśniach, mitach, legendach, • wskazuje wpływ sytuacji komunikacyjnej na kształt wypowiedzi, • rozpoznaje i nazywa uczucia wyrażane za pomocą postawy ciała,	• rozpoznaje funkcje składniowe orzeczenia, podmiotu, przydawki, dopełnienia i okolicznika w zdaniu, • rozpoznaje równoważnik zdania oraz zdania złożone współrzędnie, • nazywa funkcjonalność przekształceń składniowych, • wskazuje główne cechy języka mówionego i pisanego, • posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny ze świadomością zróżnicowania tych form, • rozpoznaje wyrazy wieloznaczne, • używa różnych związków frazeologicznych w wypowiedziach ustnych i pisemnych, • posługuje się niewerbalnymi środkami komunikowania się stosownie do okoliczności i celu wypowiedzi, • zastępuje powtarzające się wyrazy ich synonimami, • używa spójników i zaimków (bez znajomości terminów – etap propedeutyczny) w celu zespolenia tekstu, • identyfikuje tekst jako komunikat, • identyfikuje i opisuje nadawcę oraz odbiorcę wypowiedzi lirycznej, • dostosowuje sposób wyrażania się i zachowania do sytuacji komunikacyjnej, • rozpoznaje znaczenie różnych niewerbalnych środków komunikacji, • przestrzega zasad etykiety językowej wymaganych w korespondencji, • stosuje w większości wyrazów zasady pisowni:	• stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych, • używa we właściwych kontekstach przymiotników i przysłówków o różnych natężeniach cechy, • wyjaśnia funkcję orzeczenia, podmiotu, przydawki, dopełnienia i okolicznika w zdaniu, • wykorzystuje wiedzę o różnych typach wypowiedzeń (oznajmującym, pytającym, rozkazującym) ze względu na intencję wypowiedzi, • określa funkcję zdań współrzędnie złożonych, • wykorzystuje wiedzę i umiejętności w zakresie przekształceń składniowych w wypowiedziach ustnych i pisemnych, • posługuje się wersją mówioną i pisaną języka, • nazywa i stosuje formy grzecznościowe używane w oficjalnej i nieoficjalnej odmianie polszczyzny, • wykorzystuje wyrazy o przenośnych znaczeniach do tworzenia własnych wypowiedzi, • używa poprawnie i celowo różnych związków frazeologicznych w wypowiedziach ustnych i pisemnych, • podkreśla intencje wypowiedzi pozawerbalnymi środkami porozumiewania się, • stosuje synonimy w celu wzbogacenia językowego wypowiedzi,	• wykorzystuje synonimy, frazeologizmy w celu wzbogacenia warstwy językowej wypowiedzi.
---	--	--	---	---

•rozpoznaje niewerbalne komunikaty wyrażane za pomocą gestów i mimiki, •definiuje, czym jest głoska, litera, sylaba, •objaśnia na czym polega etykieta językowa i stara się stosować jej zasady, •pisze poprawnie pod względem ortograficznym i stosuje reguły pisowni: – rz, ż, ó, u, h, ch, – nie z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami, liczebnikami i przysłówkami – wielką i małą literą – przyimków i wyrażen przyimkowych – ą i ę oraz -em i -om – i po spółgłoskach – zakończeń -i, -ii,-ji •używa znaków interpunkcyjnych (kropka, znak zapytania, wykrzyknik).	•stosuje zasady etykiety językowej w sytuacjach codziennych, •stara się przestrzegać poprawności ortograficznej w zakresie pisowni: – rz, ż, ó, u, h, ch, – nie z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami, liczebnikami i przysłówkami – wielką i małą literą – przyimków i wyrażen przyimkowych – ą i ę oraz -em i -om – i po spółgłoskach – zakończeń -i, -ii,-ji , •stosuje poprawnie kropkę, znak zapytania lub wykrzyknik na końcu wypowiedzeń, • nazywa zasady dotyczące użycia przecinka w zdaniach pojedynczych i złożonych.	– rz, ż, ó, u, h, ch, – nie z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami, liczebnikami i przysłówkami – wielką i małą literą – przyimków i wyrażen przyimkowych – ą i ę oraz -em i -om – i po spółgłoskach – zakończeń -i, -ii,-ji , •stosuje w większości wypowiedzeń poznane zasady użycia przecinka w zdaniu pojedynczym i złożonym.	•stosuje synonimy w celu uzyskania spójności tekstu, •posługuje się terminami nadawca i odbiorca wypowiedzi podczas odbioru tekstów kultury, •posługuje się różnymi werbalnymi i niewerbalnymi środkami komunikacji stosownie do sytuacji, •wykorzystuje wiedzę o głoskach, literach i sylabach w analizie warstwy brzmieniowej tekstów, •stosuje we wszystkich wyrazach zasady pisowni: – rz, ż, ó, u, h, ch, – nie z rzeczownikami, przymiotnikami, czasownikami, liczebnikami i przysłówkami – wielką i małą literą – przyimków i wyrażen przyimkowych – ą i ę oraz -em i -om – i po spółgłoskach – zakończeń -i, -ii,-ji •stosuje we wszystkich wypowiedzeniach poznane zasady użycia przecinka w zdaniu pojedynczym i złożonym.	
---	--	---	--	--

III TWORZENIE WYPOWIEDZI

UCZEŃ:

•udziela poprawnych i logicznych odpowiedzi na pytania, •słucha z uwagą uczestników rozmowy, mówi na temat, uczestnicząc w rozmowie, •rozpoznaje argumenty w wypowiedzi,	•uczestniczy w rozmowie na zadany temat, • rozmawia w kulturalny sposób, •posługuje się argumentami w rozmowie, •objaśnia, czym jest akapit i rozumie jego funkcję w wypowiedzi,	•wypowiada się logicznie na tematy związane z poznanymi tekstami kultury, •reaguje na wypowiedzi innych rozmówców, •rozpoznaje argumenty odnoszące się do faktów, logiki oraz odnoszące się do emocji,	•porządkuje i komponuje treść swoich wypowiedzi, •prezentuje własne stanowisko w rozmowie, •używa przemyślanych argumentów na poparcie swojego stanowiska,	•pisze bezbłędne językowo, oryginalne pod względem treści i stylu różne formy wypowiedzi, •posługuje się werbalnymi i pozawerbalnymi środkami wyrazu w wypowiedziach ustnych, •operuje bogatym słownictwem z różnych kręgów tematycznych
--	---	--	--	--

• tworzy logiczne i w przeważającej części uporządkowane wypowiedzi, • wyszukuje w tekście informacje, • tworzy według podanego wzoru wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis (przedmiotu, miejsca, krajobrazu, postaci, przeżyć wewnętrznych), list, sprawozdanie, dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia, charakterystyka, • recytuje ze zrozumieniem tekst poetycki lub fragment prozy, • sporządza według podanego wzoru odtwórczy plan ramowy wypowiedzi, • redaguje notatki, • opowiada o treści przeczytanych utworów, • rozróżnia współczesne formy komunikatów i odpowiednio się nimi posługuje, zachowując zasady etykiety językowej, • tworzy według podanego wzoru opowiadania na temat dalszych losów bohatera tekstu, • odwołuje się do swojej wiedzy o języku w tworzonych wypowiedziach.	• ocenia przydatność uzyskanych informacji, • tworzy samodzielnie wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis (przedmiotu, miejsca, krajobrazu, postaci, przeżyć wewnętrznych), list, sprawozdanie, dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia, charakterystyka, • wygłasza z pamięci tekst z odpowiednią intonacją, dykcją i akcentowaniem, • sporządza odtwórczy i twórczy plan wypowiedzi, • tworzy notatkę, • omawia problematykę przeczytanych utworów, • używa właściwych zwrotów grzecznościowych w swoich wiadomościach oraz korespondencji internetowej, • tworzy samodzielnie opowiadania na tematy związane z treścią poznanych utworów, • stosuje zwroty grzecznościowe w wypowiedziach ustnych i pisemnych,	• tworzy wypowiedzi o właściwej kompozycji i układzie graficznym, • dokonuje selekcji informacji, • tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis (przedmiotu, miejsca, krajobrazu, postaci, przeżyć wewnętrznych), list, sprawozdanie, dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia, charakterystyka, • recytuje tekst z odpowiednią intonacją, dykcją i napięciem emocjonalnym, • stosuje jednolitą formę wypowiedzi (bez czasownika) w zapisie planu wydarzeń, • rozplanowuje kompozycję układu treści w notatce, • wykorzystuje wiedzę o języku w wypowiedziach na temat tekstów • zapisuje poprawnie, komunikatywne wiadomości tekstowe, • tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi opowiadania na podstawie tekstu, • stosuje odpowiednie konstrukcje składniowe w różnych sytuacjach komunikacyjnych.	• tworzy semantycznie pełne i bogate językowo wypowiedzi, • tworzy bogate językowo wypowiedzi w różnych formach gatunkowych, stosuje różne środki językowe, • interpretuje głosowo tekst, • wykorzystuje wiedzę o różnych formach notatek, • opowiada o treści, problematyce i formie poznanych tekstów kultury, • nazywa i stosuje zasady netykiety w komunikacji internetowej, • tworzy bogate językowo wypowiedzi w różnych formach gatunkowych inspirowane treścią poznanych utworów, • wykorzystuje wiedzę o języku w tworzonych wypowiedziach,	• dba o poprawność ortograficzną, interpunkcyjną, fleksyjną i składniową wypowiedzi, • zapisuje teksty w sposób przejrzysty z wielką dbałością o stronę graficzną i podział logiczny w formie akapitów.
IV SAMOKSZTAŁCENIE UCZEŃ:				
• czyta głośno uwzględniając różne znaki interpunkcyjne, • zapisuje różne formy z pozyskanych informacji,	• czyta głośno i cicho, • porządkuje według własnego pomysłu uzyskane informacje, • przestrzega zasad korzystania z zasobów bibliotecznych,	• czyta tekst, stosując odpowiednie tempo i intonację, w zależności od treści • selekcjonuje informacje	• czyta głośno i przekazuje intencję tekstu, • wykorzystuje wiedzę na temat zasobów bibliotecznych w docieraniu do informacji,	• zwraca uwagę na aspekty moralne związane z korzystaniem z zasobów internetowych

•korzysta z zasobów bibliotecznych, np. szkolnej biblioteki, •korzysta ze słowników specjalnych, ogólnych języka polskiego.		w celu wykorzystania ich w różnych sytuacjach typowych i nietypowych, •korzysta z zasobów bibliotek on-line, •korzysta ze słowników specjalnych, np. wyrazów bliskoznacznych •definiuje wybrane zasady netykiety i przestrzega ich.	•korzysta ze słowników on-line.	(odpowiedzialność, uczciwość, poszanowanie cudzej własności), •przestrzega praw autorskich dotyczących zasobów internetowych.
V LEKTURA OBOWIĄZKOWA I UZUPEŁNIAJĄCA UCZEŃ:				
•czyta większość wymaganych lektur przynajmniej we fragmentach i analizuje podstawowe elementy ich świata przedstawionego.	•czyta większość wymaganych lektur w całości i analizuje ich świat przedstawiony.	•czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje wybrane wątki.	•czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje je.	

Ocenę **NIEDOSTATECZNĄ** otrzymuje uczeń, który nie spełnił wymagań na ocenę dopuszczającą.

1. Sposoby dostosowania wymagań edukacyjnych z języka polskiego dla uczniów z indywidualnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi:

- wydłużenie czasu pracy podczas prac pisemnych;
- zmniejszenie liczby zadań na sprawdzianach i kartkówkach;
- stosowanie prostych i krótkich poleceń,
- kontrolowanie stopnia zrozumienia poleceń i czytanego tekstu (szczególnie podczas sprawdzianów, kartkówek i prac klasowych);
- umożliwienie odpowiedzi ustnej lub pisemnej przy sprawdzaniu wiedzy;
- nieodpytywanie na forum klasy;
- wyłączenie ocen za ortografię na czas treningu ortograficznego;
- możliwość redagowania przez ucznia (notatek, sprawdzianów, kartkówek, prac klasowych) na komputerze;
- dostosowanie miejsca pracy ucznia w klasie do jego potrzeb;
- przygotowanie dodatkowych pomocy dydaktycznych dla ucznia, np. wklejek notatek, pomocy wizualnych;
- ciągłe motywowanie, wspieranie i docenianie każdego nawet najmniejszego postępu ucznia;
- ograniczenie czytania oszernych lektur do rozdziałów istotnych ze względu na omawianą tematykę (możliwość korzystania z audiobooka, a w niektórych przypadkach z ekranizacji jako uzupełnienie samodzielnie przeczytanych rozdziałów).

2. Sposoby otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny z języka polskiego

Uczeń może starać się o ocenę wyższą niż przewidywana jeżeli:

- aktywnie i systematycznie pracował na lekcji;
- przystąpił do wszystkich przewidzianych przez nauczyciela form sprawdzianów i prac pisemnych w terminie głównym lub dodatkowym, wyjątkiem od tej reguły jest sytuacja związana, np. z długotrwałą chorobą lub zdarzeniem losowym;
- na bieżąco poprawiał słabsze oceny (do dwóch tygodni);
- korzystał z form pomocy oferowanych przez nauczyciela;
- posiada, co najmniej połowę ocen cząstkowych wyższych niż ocena proponowana przez nauczyciela.

3. Terminarz sprawdzania wiedzy i umiejętności ucznia

Kl. VB

1. Sprawdziany przeprowadzane będą po podsumowaniu następujących działów z zakresu:
 - Kształcenie literackie i kulturowe: zagadnienia związane z budową utworów lirycznych i epickich oraz znajomością gatunków należących do tych rodzajów
 - Kształcenie językowe: fleksja, ortografia i interpunkcja, komunikacja językowa i kultura języka, składnia, fonetyka.
2. Testy ze znajomości treści lektur- E. Nowak, *Pajęczek na rowerze*, C. S. Lewis, *Opowieści z Narnii. Lew, czarownica i stara szafa*, R. Kosik, *Felix, Net i Nika oraz Gang Niewidzialnych Ludzi*, F. Molnár, *Chłopcy z Placu Broni*- przeprowadzane będą przy ich omawianiu.
3. Prace klasowe przeprowadzane będą po omówieniu lektur w następujących formach: opis postaci, opowiadanie z elementami opisu, podziękowanie, charakterystyka postaci, dedykacja, opis krajobrazu, sprawozdanie.

Pozostałe formy sprawdzania wiedzy przeprowadzane będą na bieżąco